

Suport informativ către organizarea și desfășurarea a Zilei Mondiale a tuberculozei - 24 martie 2015

Ziua Mondială a tuberculozei este marcată anual la 24 martie și are drept scop conștientizarea publicului asupra acestei maladii, care încă este o boală epidemică la nivel global și care, încă cauzează milioane de decese anual. Pentru Ziua Mondială a TB 2015, toți partenerii din domeniu vor continua angajamentul din anii precedenți pentru a depista, trata și îngriji toate persoanele cu tuberculoză la nivel global și vor accelera progresul îndrăzneț de a pune capăt tuberculozei până în 2035.

Tuberculoza este curabilă, dar eforturile actuale de a depista, trata și vindeca pe cei care devin bolnavi nu sunt suficiente. Din cei 9 milioane de oameni pe an, care se îmbolnăvesc de tuberculoză, o treime dintre ei sunt "marginalizați" de către sistemele de sănătate. Mulți din aceste 3 milioane de oameni trăiesc în cele mai sărace, vulnerabile comunități din lume și sunt printre populațiile marginalizate, cum ar fi migranții, persoanele cu subnutriție, persoanele care trăiesc cu HIV/SIDA, bătrânii, refugiații, popoarele indigene, persoanele fără adăpost și consumatorii de droguri.

Organizația Mondială a Sănătății și Parteneriatul Stop TB împreună promovează Ziua Mondială a tuberculozei, care oferă oportunitatea pentru persoanele afectate și comunitățile în care trăiesc, organizațiile societății civile, furnizorii serviciilor de sănătate, precum și partenerii internaționali a apela la acțiuni suplimentare pentru a ajunge la cele 3 milioane de oameni care suferă de TB prin depistare, tratament și îngrijire.

Ziua Mondială a tuberculozei este de asemenea o ocazie de a mobiliza angajamentul politic și social la toate nivelele privind redresarea situației inacceptabile: ca multe cazuri de tuberculoză nu sunt diagnosticate, tratate și vindecate

Campania din acest an, de asemenea prevede o platformă pentru a sublinia necesitatea urgentă de a umple golul de finanțare de peste 2 miliarde de dolari pe an pentru intervenții în combaterea TB și peste 1,3 miliarde de dolari anual pentru cercetare și dezvoltare.

Dar, povara globală rămâne foarte mare și provocări semnificative persistă. În 2013 s-au depistat 9,0 milioane de cazuri noi de TB și 1,5 milioane de oameni au murit. Peste 95% din decesele TB au loc în țările cu venituri mici și medii. TB este printre primele 5 cauze de deces pentru femeile cu vârste cuprinse între 15 - 44. S-au înregistrat 550 000 de cazuri noi și 80 000 de decese în rândul copiilor în anul 2013. TB este un ucigaș al persoanelor care trăiesc cu HIV și cauzează o cincime din totalul deceselor. La nivel global în a.2013 circa 480000 de persoane au dezvoltat tuberculoza multidrog rezistentă (MDR-TB).

Se estimează că aproximativ 37 de milioane de vieți au fost salvate prin utilizarea tratamentului DOTS și Strategiei Stop TB recomandate de OMS între anii 2000-2013.

Situația epidemiologică în Republica Moldova determinată de tuberculoză în anul 2014 este în descreștere față de anul precedent. Astfel, incidența globală prin tuberculoză (cazuri noi înregistrate plus recidivele) înregistrează pentru anul 2014 - 92,4 cazuri la 100 mii populație, determinând o descreștere aproape cu 10% în comparație cu anul 2013 – 102,7 cazuri. În funcție de zona de reședință, se atestă un nivel mai înalt prin incidența globală la TB în zona rurală – 102,4 cazuri la 100 mii locuitori (2013 – 110,9 cazuri), comparativ cu zona urbană – 78,7 cazuri la 100 mii locuitori (2013 – 91,5 cazuri). Cazurile noi notificate pe parcursul anului 2014 constituie 75,3 cazuri la 100 mii populație (2013 – 83,4 cazuri).

Mortalitatea prin tuberculoză (toate formele) în anul 2014 a constituit – 9,8 decese la 100 mii locuitori (2013 – 9,9 decese).

Ce este tuberculoza?

Tuberculoza este o maladie infecțioasă periculoasă, cauzată de Mycobacteria tuberculozei, care afectează de cele mai multe ori plămâni. Tuberculoza este curabilă și poate fi prevenită. Boala se transmite de la o persoană la alta prin aer. Tuberculoza este cunoscută încă din antichitate. Cel mai frecvent, tuberculoza afectează plămâni (tuberculoza pulmonară), însă poate afecta și alte organe (tuberculoza oaselor și a articulațiilor, tuberculoza renală, tuberculoza ganglionilor limfatici, tuberculoza aparatului urogenital, tuberculoza pielii, a ochilor etc.). Anual în toată lumea se îmbolnăvesc de tuberculoză peste 9 milioane de oameni.

Care sunt principalele simptome ale tuberculozei?

Cel mai frecvent tuberculoza afectează plămâni. Principalele simptome ale tuberculozei pulmonare sunt:

- Tuse cu spută mai mult de 3 săptămâni;
- Febră îndelungată, fără o cauză evidentă, frisoane;
- Dureri în regiunea cutiei toracice;
- Sputa cu sânge eliminată prin tuse;
- Scădere bruscă în greutate;
- Pierderea poftei de mâncare;
- Astenie permanentă, oboseală;
- Dispnee la efort fizic;
- Transpirații excesive, mai ales noaptea.

Cine este receptiv la TB?

Orice persoană se poate îmbolnăvi de tuberculoză, indiferent de statutul social și starea materială. Celui mai mare risc sunt expuse:

- persoanele care se află în contact permanent cu bolnavii de tuberculoză pulmonară infecțioasă;
- persoanele cu imunitate scăzută, cauzată de subnutriție și condiții nefavorabile de viață, afecțiuni cronice;
- persoanele infectate cu HIV;
- fumătorii; persoanele care consumă alcool și/sau droguri;

- copiii nevaccinați contra tuberculozei.

Cum se tratează tuberculoza?

Tuberculoza este o maladie infecțioasă, tratamentul căreia e de lungă durată și necesită respectarea recomandărilor medicului specialist. Organizația Mondială a Sănătății (OMS) recomandă una dintre cele mai eficiente strategii de control al tuberculozei - DOTS (din limba engleză Directly Observed Treatment Short-course - tratament de scurtă durată sub supraveghere directă).

DOTS se referă la următoarele:

- asigură un angajament politic, cu finanțare adecvată și susținută;
- asigură detectarea precoce a cazurilor, diagnostic de calitate garantat bacteriologic;
- oferă un tratament standardizat cu supravegherea și sprijinul pacienților;
- monitorizarea și evaluarea performanțelor și a impactului;
- abordează TB-HIV, MDR-TB, precum și nevoile populațiilor sărace și vulnerabile;
- contribuie la consolidarea sistemului de sănătate bazat pe asistența medicală primară;
- implică toți furnizorii de servicii medicale;
- împuternicește persoanele cu TB și comunitățile prin parteneriate;
- permite să se promoveze cercetarea.

Poate fi prevenită tuberculoza?

Există câteva aspecte ale prevenirii tuberculozei: evitarea transmiterii infecției la alte persoane, tratarea precoce a infecției latente și vaccinarea nou-născuților la 4-5 zi după naștere.

Pentru a preveni infecția cu TB se recomandă :

- evitarea aglomerației;
- evitarea transformării tuberculozei latente în tuberculoză activă;
- evitarea contactului strâns cu cineva care are TBC activ;
- o alimentație bogată în vitamine;
- evitarea consumului de alcool și a fumatului;
- adoptarea unui stil de viață sănătos.

IMPORTANT!

- ✓ Oricine se poate îmbolnăvi de tuberculoză, indiferent de statutul social și de situația materială;
- ✓ Tuberculoza se transmite de la persoana bolnavă la cea sănătoasă pe cale aerogenă;
- ✓ Trebuie să ne informăm asupra simptomelor tuberculozei și să ne prezentăm la medic la primele semne de boală;
- ✓ Tuberculoza se tratează cu medicamente antituberculoase sub directa observare a lucrătorului medical;
- ✓ Tratamentul trebuie continuat atât timp, cât este indicat de către medicul specialist, pentru a evita cronicizarea sau recidivarea bolii